

VILÁGÖSSÁG

Teljes heti rádió műsor

KOLOZSVAR, 1948. április 20, kedd

A MAGYAR NÉPI SZÖVETSÉG KÖZPONTI NAPILAPJA

V. ÉVFOLYAM 92. szám.

Az EMGE-ben egyetlen szempont érvényesülhet: a széles népi rétegek akarata és érdekeinek védelme

— hangoztatta Kacsó Sándor, az időközi bizottság munkaértekezletén

KOLOZSVAR — Az EMGE időközi elnöki bizottsága Vass Márton elnökletével vasárnap délután tartotta rendes havi munkaértekezletét. Az EMGE Majális-utcai székházában tartott megbeszélésen részt vett Kacsó Sándor, a MNSZ országos elnöke is, valamint Antal Dániel, Mezői Lajos, Bikfalvy Ferenc, Rácz György, Szegő Dénes, időközi bizottsági tagok, továbbá a MNSZ parlamentári csoportjának tagjai közül Huszár Sándor bihari- és Duma György bákói képviselők és Gál Kálmán, a MNSZ országos gazdasági bizottságának vezetője.

A megbeszélést Vass Márton elnök nyitotta meg, majd Antal Dániel elnök tett jelentést egy hónap elvégzett munkájáról.

— A múlt hónap munkatervét főképp a tavaszi mezőgazdasági munka előkészítése és gazdálkodás helyszíni irányítása töltötte ki — mondotta. — Az előkészítési munkálatokat szolgálták a tél- és a koratavasszal megszervezett tanfolyamok. Ez évben 121 mezőgazdasági tanfolyamot tartottunk. A legutolsót, a nagyváradi, a napokban fejeztük be. Gazdakörreink átszervezése is megindult — jelentette többek között Antal Dániel.

A beszámoló után Kacsó Sándor, a Magyar Népi Szövetség országos elnöke beszélt.

Az EMGE és a MNSZ

— A Magyar Népi Szövetség vezetőségének tagjai és parlamentári csoportjának földműves képviselői — hangoztatta Kacsó Sándor — nem vendégekként jelentek meg a megújult EMGE munkaértekezletén, hanem mint olyanok, akik munkát vállaltunk. Ma már a földműveseink szakmai szervezete nem különálló egyesület többé, hanem a régi vezetőségnek és szellemének eltávolításával egységes szervezetre lépett át a romániai magyarság nemzetiségi szervezetének, a Magyar Népi Szövetségnek.

A továbbiak során hangsúlyozta az országos elnök, hogy az EMGE többé nemcsak szakmai egyesület. A független egyesület gondolata veszélyes lejtő lenne és semmiesetre sem felel meg az új szellemnek, amelyet az EMGE új vezetősége képvisel, de egyúttal veszélyes visszakaranyarodás lenne a felszámolt multhoz. Bárhol található még az ilyen „elkülönülési” szándék, kérihetetlenül fel kell számolni. Az az egészséges földműves dolgozó társadalom, amely új utat szabott az EMGE központi vezetőségének, meg fogja tisztítani a gazdaköröket is. Egy szempont érvényesülhet: a széles népi rétegek akarata és érdekeinek védelme.

— Az EMGE életében 1936 évben is volt egy forradalmi megmozdulás — mondotta az országos elnök —, de csak részleges eredményeket hozott. Az akkori események engedményeket csikartak ki ugyan a nagybirtokosoktól a módosabb kisgazdáknak, de kimaradtak az igazi, a haladó szellemű kis- és szegény-, valamint nincstelen földművesek nagy táborának tagjai. S bár az akkori megmozdulás bizonyos politikai fordulathoz vezetett az EMGE-t, a falvakban továbbra is

csak a módosabb gazdák lettek tagjai. 1940 pedig az EMGE politikai bázisa lett a magyar reakciónak.

— A haladó népi demokrácia szellemében újjászülött EMGE igazi újjáépülése akkor történt meg, amikor a dolgozó magyar földművesek széles rétegének érdekei figyelembevételével egyszer és mindenkorra leszámolt a múltba visszakacsingató szellem hordozóival, akik hamis jelszavakkal népelles politikát folytattak, — hangsúlyozta beszéde további részében Kacsó Sándor.

Kik lehetnek az EMGE tagjai?

Kacsó Sándor elnök rávilágított egyes hibás újságkövetkeztésekre is, amelyek a gazdaköri tagságot a holdak száma szerint vizsgálták.

— Amint hibás volt az, hogy az adó kivétele az adóalany holdjainak száma és nem annak hozamára alapszik, — amit demokratikus kormányzatunk Alexandrinnek elűzése után rögtön orvosolt — ugyanugy hibás a szilágysági 10 holdas gazdát az udvarhelyi vagy csiki 10 holdashoz hasonlítani. A széles népi rétegek

Az országos elnök azután rámutatott arra, hogy az EMGE-ben most folyó munka már nemcsak egy réteg érdekeit szolgálja, hanem a széles népi tömegek jövőjéért küzd. Ennek a szervezetnek nem szabad elhullatnia a nincstelen és szegény dolgozókat. Nem történhetik meg, hogy a gazdakörökön kívül maradtak és abban bent levők között összeütökös keletkezzék, csupán azért, mert am azok nem tudták a múltban tagjai lenni, a mesterséges különbségtétel miatt a gazdaközösségnek.

érdekéért harcoló EMGE a gazdakörök tagságát és azok megítélését nem holdak alapján teszi, hanem az illetők magatartása alapján — hangsúlyozta Kacsó Sándor.

Beszéde további részében rávilágított azokra a szempontokra, amelyeket föltétlenül figyelembe kell venni a küszöbön álló gazdakörök átszervezése során.

— A falu összetételét kell figyelembe venni. Köztudomású, hogy a községek legnagyobb részét azok a kisgazdák alkotják, —

85—90 százalék arányban — akiknek saját ingatlanuk van, másnak nem dolgoznak. A falvak 10 százalékát a nagygazdák és a nincstelen földművesek teszik ki. A gazdakör tehát annak a széles kisgazda társadalomnak kell, hogy tükröképe legyen, amely a dolgozó földművesek széles rétegét alkotja. Nem szorulhat ki azonban a nincstelen, de a haladó szellemű nagygazda sem.

Nem a holdak számlitanak

Kacsó Sándor ezzel kapcsolatban rávilágított arra is, hogy a kisgazdánál nagyobb gazda fogalmának megvizsgálásánál sem szabad a holdak számát nézni, hanem a gazda gondolkodási módját. Azt a nagygazdát, aki munkája és szorgalma nyomán jutott vagyonihoz és ezáltal jobbmódu, hiús volna csak ezért elizni a közösségi munkából. Ellenkezőleg, ezeknek helye van a gazdakörökben, sőt azokkal az élők is, ha nem kisgazdánál nagyobbak a dolgozóknak, akiket esetleg dolgoztatnak.

— Tévedés az a felfogás, hogy

a módosabb gazda nem lehet haladó szellemű, a széles népi rétegekért dolgozó — állapította meg Kacsó Sándor.

Beszéde további részében a földműves szakszervezetek kérdésével foglalkozott. Hangsúlyozta, hogy itt is egyesek téves alapon indultak el, amikor a szakszervezeti tagság lehetőségét ugyancsak holdakkal jeltették meg.

— A földműves szakszervezetnek tagja lehet mindaz, aki akár részben, akár egészben másnak dolgozva, bér munkával keresi meg mindennapi kenyerét, függetlenül a holdak számától.

Az országos elnök beszéde végén az új gazdák szakképzésének fokozására hívta fel az EMGE vezetőségének figyelmét.

Kacsó Sándor értékes beszéde után Antal Dániel EMGE alelnök ismertette a május havi munkatervet, amelynek egyetlen célkitűzése a tavaszi vetési munkaversegy fokozása és gazdatársadalmunk irányítása a többtermelés érdekében. Ugyancsak ennek keretében több szakkönyv kibocsátása is sorra kerül.

A munkaértekezlet késő déli órában ért véget.

Első részletes jelentések az olasz választásokról

A Népi Demokrata Front fegyvermezejének közzönhető, hogy nem került sor összelüzésekre

RÓMA. — Vasárnap reggel pontosan 8 órakor megkezdődött Olaszországban a szavazás az 574 képviselő és 234 szenátor megválasztására. A szavazás hétfőn délelőtt ér véget. A szavazási idő azért ilyen sokatlanul hosszú, mert mindenki csak szülőhelyén szavazhat. Ez természetesen tág lehetőséget nyújt a reakciós kormányzat számára mindenféle választási beállításokra. Vasárnap

a vonatok óriási forgalmat bonyolítottak le. Hozzávetőleges számadat szerint, több mint félmillió ember volt kénytelen szülőhelyére ugrni, hogy szavazhasson. Külföldről tízezrekkel szállították a jobboldali érzelmű olaszokat, akiknek a kormánynak ingyenes vasúti jegyet és ellátást adott, hogy a Keresztény Demokrata Pártra szavazzanak.

Amerikaiak a rendőrségen

Vasárnap Rómában a központi rendőrség külföldi osztályát valóságos megszállták az angolok újságírók, míg az épületet karabínerek védték körül. Magában az épületben a legújabb, hosszú-szeles hon, woodi divathatározókban futkároztak. De-oda az amerikai lapok női tudósítói, míg az amerikai férfi újságírók mellükre a foszúlet jelvényét függesztve osztogatták a parancsokat.

A választás előestéjén a jobboldali újság kiadványhoz folyamodott. Gorizia-ban fasziták kézigránszókat dobáltak

Kommunista Párt székházára. Ugyanakkor Scelba belügyminiszter a római rádióban kihívó módon jelentette be, hogy kilengések esetén felfüggeszti a választásokat. Toggliatti, a Kommunista Párt főtitkára ezzel szemben megállapította, hogy a belügyminiszternek erre semmiféle alkotmányos joga nincsen. Ezek után a belügyminiszter kénytelen volt visszavonni kijelentését.

A pártközi megállapodást, hogy pénteken véget ér minden választási propaganda, mindenki tiszteletben tartotta.

Megkezdődött

a jasi diákkongresszus

IASI. — Ünneplés hangulatban és diák küldöttségek között nyílt meg április 18-án, vasárnap a romániai egyetemi hallgatók harmadik országos kongresszusa, amelyen az ország nyolc egyetem 60.000 hallgatójának képviselőiben több mint 1000 delegátus jelent meg.

— Ti vagytok a jövő reménye. Aki az a dolgozó munkássággal és a

kievére a Várban, és a Keresztény Demokrata pártot. Szombaton este ugyan Scelba belügyminiszter, azon a címen, hogy a kormány utasításait továbbítja, választási korteszbeszédet tartott. Vasárnap reggel a miséken a papok szentbeszéd helyett arra igyekeztek rávenni a híveket, hogy a Keresztény Demokrata Pártra szavazzanak.

Általában a klérus minden erejével beleszókozott a választási küzdelembe és teljes erejével támogatta De Gasperit. A templomok a Keresztény Demokrata Párt propaganda központjai voltak. Ugyanakkor az egyházi baloldali érzelmű olaszoktól számos esetben megtagadták az utolsó kenetet, az egyházi esküt és nem oldozták fel őket a gyónás alól. Több templomban is kezgyhelyen „csodákat produkáltak” a papok, s ezekből mind az derült ki, hogy a hívőknek a Keresztény Demokrata Pártra kell szavazniuk.

Római jelentés szerint az egész országban rendben folytak a szavazások. 426.000 szavazóhelyiségben egymillió tisztviselő és megbízott vezeti a választási munkálatokat. A választási központ Rómában van, ahol a legmodernebb villanytávíró számológépek és rádió-

telefonok állanak rendelkezésre a központi választási bizottságnak. A bizottság elnökeinek közlése szerint a választások eredményéről az első közlésre ma, hétfőn délután kerül sor, míg a hivatalos kiértékelés a késő esti órákban történik meg.

Jellemző a kormány választási csalásaira, hogy a választási bizottság Anconában a helyen fedezett fel visszaélést. A szavazás megkezdése előtt megvizsgálták az urnákat és azokban nagy tömegű De Gasperi pártjára kiállított szavazócédulák találóak. Udinében a jobboldali pártok többször olyan embert akartak leszavaztatni, akiknek erre nem volt joguk. Palermo-ban a Népi Demokrata Arcvonal felvívulva mentett jobboldali banditák gépkocsiját gépjárműszerszámokkal lőtték. A tömegből számosan megsebesültek.

A belügyminisztérium kérései az utolsó pillanatig minden elkövettek, hogy zavart keltsenek a demokraták soraiban. Ebben a választási napig folyt a baloldali érzelmű olasz választási zaklatás, határőrzés, meghurcolás. A Népi Demokrata Arcvonal vezetői házkutatásokat tartottak és különböző kifogásokkal elburcolták őket börtönökről.

A kormány utolsó kísérletei

A kormány utolsó választási trükkjeként háromnapos kényszer szabadságra akarta küldeni az ország egész ipari munkásságát, hogy a napokra kirúgjanak a gyárak és ezzel csökkentjen a munkásság szervezetsége. Az Országos Szakszervezeti Tanács azonban közölte, hogy ha a kormány nem függeszti fel a rendeletet, egy a munkásság megálló lépéseket tesz. Ezek után a kormány

hívta fel a választási bizottságot a rendeletet. A Telegraf hírszolgálati iroda jelentése szerint a választások tölteltes rendben nem Scelba belügyminiszter állít felvezetett rendőrség, csendőrség és válszóhelyi, hanem a Népi Demokrata Arcvonal hatalmas szavazó tömegeinek pompás fegyverkezeltéje természet meg.

A budapesti rádó állandó adásai:

A „Magyar óra” állandó időpontja a következő: Hétköznap reggel: 6.30, vasárnap 8.15. Hétköznap délelőtt: 12.30, vasárnap: 13.30. Hétköznap este: 19 óra. Vasárnap este nincs adás. A „Magyar óra” déli adásait a 48.3 hullámhosszon reggeli és esti adásait az 1875-ös hullámhosszon közvetíti. Minden délelőtti időjárásjelentést is ad.

A román adás hétköznapi állandó műsorszámait: Reggel 6 órakor a műsor megnyitása, pontos időjelzés, hírek, 6.15: Munkásdalok, 6.20: Román zene, 6.30: Szókratész zongora hanglélekéről, 7.15: Hírek orosz nyelven, 8.00: Pontos időjelzés, az adás berekesztése. Délelőtt 13 órakor: Pontos időjelzés, vízállásjelentés, 13.25: Sajtószemle, 14.00: Hírek, 14.57: Időjárásjelentés, 15.00: Tőzsdei hírek, utána a másnapi műsor ismétlése, pontos időjelzés, az adás berekesztése, 18.00: Az adás megnyitása, pontos időjelzés, 18.45: Kulturkrónika, 19.30: Pontos időjelzés, hírek, 22.00: Pontos időjelzés, hírek, 22.15: Hírek orosz nyelven, 22.20: Sporthírek, 23.30: Hírek, majd hanglélek. 24.00: Pontos időjelzés, az adás berekesztése.

19.30-tól 21.30-ig a „Radio România Libera” 48.3 hullámhosszon a külföld részére közvetíti adásait, 19.30-kor orosznyelven, 20 órakor németnyelven, 20.30-kor angolnyelven műsört ad.

Április 20-án, kedden 7.05: Szovjet népdalok „Sigurd Jorsalfahr” indulo, Grieg szerzeményéből, 13.30: Ionel Vladescu zenekara játszik, Nicu Stoicescu énekel, 18.00: Belmuntate Banaeanu zenekara játszik, Emil Gavris énekel. — 18.45: Alex Balaci kulturkrónikája, 19.00: A rádión zenekara játszik, Ion Harturari Darclis vezényletével, Cristina Popovici énekel, 20.30: Marietta Guetta zongora és Margareta Capelann hegedűhangversenye, 22.30: Nagy énekesek nagy zeneszerzők, Jacques Thibaud ismeretese zeneszámokkal.

Április 21-én, szerdán 7.20: Az Országos Szakszervezeti Tanács énekkara énekel, 13.00: Vasile Jules zenekara játszik, Ion Lucia énekel, 14.25: Mărin Urziceanu zenekara játszik, 18.00: Malagamba tánczene, 18.45: Victor Pandulescu zenekronikája, 19.30: Ifjúsági óra, „Néhány szó Leninről.” Beszámoló a nemzeti munkáról. A Román Ifjúsági Szövetség tájékoztatója, 20.20: A román rádión énekkara énekel, vezénylet Botec Dumitru, 21.00: „Bedrich Smetana Liszt Ferenccel”, Hangjáték, összeállította Marlan Eugon, Ennek keretében bemutatják Bedrich Smetana kétzongorós írt nyolcketes darabját: Norma C. annár, Klein Lucia, Roban, Margit Zsófia és Resibert Teo, 21.00: Nicolae Serbulescu, a Román Opera tagja Beethoven smáját és a Trubadurból áriákat énekel, 22.30: Debussy mint zeneszerző.

Április 22-én, csütörtökön 7.05: Lengyel zene, 13.00: Valeriu Varzariu erdélyi zenekara játszik, 14.25: A Vörös Hadsereg énekkara énekel, Alexandrov vezényletével, 18.00: Szovjet műsor: „Lenin a szovjet állam megteremtője.” Indulók és hazafias szovjetdalok, előadja a Vörös Hadsereg együttese, Közlemények, Az 52. páncélos hadosztály indulója, 18.30: Mendy Rosenblum hegedül, 18.45: Kulturkrónika, előadja Lianu Maxy, 19.00: A zeneszakszervezet román és szovjet dalokat énekel, vezénylet Anatole Albin, 19.45: Dalok Leninről, 19.55: A szimfonikus zenekar hangversenye, 20.00: Az egyetemi rádió keretében Zaharescu megemlékezése „70 év Lenin születése óta” címmel, 22.30: Gheorghe Stefanescu, az Operaház tagja ritkán hallott operáriákat énekel, 22.30: A baráti szomszédállamok népzeneje.

Április 23-án, pénteken 13.30: Victor Predescu zenekara játszik, 18.30: A „Florentina” mandolinjáték, 18.45: Eugen Schileriu kulturkrónikája a mozikkorról, 19.00: Smaranda Athanasof zongorán, Alexandru Theodorescu hegedűn, Ion Potito csellón játszik, 19.45: „Ernani” Operast, 21.00: „A mi irónka” Eugen Jelebeanu és Radu Bourana a költészetéről, 22.30: Szovjet és román tánczene, 23.00: A szakszervezeti zenekar játszik.

Április 24-én, szombaton 13.05: Luca Banaeanu zenekara játszik, 13.25: Sajtószemle, 19.00: Ghica Stefanosca zenekara játszik, 18.45: Kulturkrónika, Paul Gheorghescu előadásában, 19.45: A rádión zenekara játszik, vezénylet Gh. Petrescu, Hegedűn játszik Constantin Bobescu, 21.00: Iosif Ardoleanu miltatás a belső erők szerepéről, 22.30: Zenei földrajz, Henry Braumer előadásában.

Április 25-én, vasárnap 8.15: Zenekari együttes, 8.45: Gyermekóra, 9.45: Isteni szellem közvetítése a patriarchai székesegyházból, 10.30: Zenekari hangver-

seny, 11.00: Közvetítés az Ateneu Románból, Zenekari hangverseny, vezénylet Alfred Mendelson, zongoraszólisták játszik Irina Lazarescu, 13.00: A falu órája, „Megemlékezés Leninről” és „Készülünk május 1-ére”, Mezőgazdasági tanácsadó, 15.13: A zeneszakszervezetének zenekara játszik, 16.40: Szakszervezeti óra, Megemlékezés Leninről, Lupu Aurel előadása „A munka hősei” címmel. — 17.30: Szovjet műsor, Megemlékezés Kuzovról, az orosz harcok Nagy parancsnokáról, Szovjet zene, Ukrán dalok, előadja a Vörös Hadsereg együttese, 18.00: Grigire Albin zenekara játszik, 19.00: Teodor Sibiceanu és Jean Lucia kétkézű zongorajátéka, 19.45: Egyetemi rádió, 20.00: „Crai Nou” férfi énekkara énekel, vezénylet Liviu Cavassi, 20.30: A nők órája, „A Román Népköztársaságban mindenkit megillet a tanulás joga” címmel előadást tart Lenormando Benari tanfelügyelő, 21.00: Külügyi negyedóra, tartja Gheorghe Ivascu, 21.40: „Fel a munkára.” Laurentiu Profeta előadása.

A ROMÁN RÁDIÓ MAGYAR MŰSORA:

A reggeli és esti adások a Radio Romania 1930 méteres hullámhosszán, míg a déli adás a Radio Romania Libere 48.2 méteres hullámhosszon történik. Hétfő: Reggel hírek, sporthíradó, Heti Miklós filmismertetése, Délelőtti hírek, sajtószemle, Este helyszíni közvetítés a Metallo Globus gyárból. Kedd: Reggel hírek, erdélyi lapszemle, karcolat, Délelőtti: fővárosi sajtószemle. Este: Asszonyok órája keretében Nyilas Ilona rádióintervjú ad. Vajdaság Vajda Erzsébet cikke. Szerda: Reggel hírek, karcolat, színes hírek, Délelőtti: Hírek, Salomon László tanulmánya: Forradalmak csendőriuma. Este: Schöni Pál kulturkrónikája, Könyv szemle.

Csütörtök: Reggel hírek, riport, Délelőtti: Hírek, újjáépítési híradó. Este: Ifjúsági óra.

Péntek: Reggel hírek, szovjet negyedóra. Délelőtti: Hírek, sajtószemle. Este: Belpolitikai szemle, jogi tanácsadó. Szombat: Reggel hírek, erdélyi lapszemle, Délelőtti: Hírek, asszonyok negyedórája aktuális kérdésekről. Este: Gyermekóra, Ungár Ilona hangjátéka, A szep ünnep, Erse Erzsébet zongorameséje. Vasárnap: Reggel hírek, kulturpolitikai szemle, román kulturanegetóra. Délelőtti: Színes hetí híradó. Mese a gyermeknek.

A BUDAPESTI RÁDIÓ MŰSORA: KEDD, április 20. BUDAPEST I.

7.20: Reggeli zene, 8.00: Koseljov: Lenin és a parasztok, 8.15: Délelőtti muzsika, 12.15: Hangszerek muzsikáinak, 12.45: A magyar szalonna dicsérete, 13.05: A házi-egyettes játsszik, 14.10: Műhelytűk, 14.45: Ifjúsági énekkarok, 16.00: Megjelenik a vas, 16.20: „Barokk orgonamuzsika”, 16.40: Petőfi kora: A bécsi testőrök, 17.10: A Hadifogoly Híradó rádióközlemény, 17.15: A Vöröskereszt közleménye, 17.30: Mit üzen a Rádión? 18.00: Közvetítés az Operaházból, Bizet: Carmen, Dalmú négy felvonásban, Az első felvonás után: Világ Híradó, A II. felvonás után: Hírek, Sporthírek, A III. felvonás után: Hírek és krónika oroszul, 22.25: Beethoven összes zongoraművel, V. Hernádi Lajos zongorázik, 23.00: Magyar nóták, 23.30: Tánczene.

BUDAPEST II.

17.00: Ótóra tea, 18.00: Téli szállítás, 18.20: Smetana: Lubuse, 18.30: A bál elmarad (rádiójáték), 19.15: Zenés percek” (hanglémezrevü), 20.00: Franck C.: A-dur zongorahegedű szonáta, 20.30: A Rádión szabadegyeteme, 21.15: Hangos Híradó, 21.30: Tánczene, 22.15: Művészlemez.

SZERDA, április 21. BUDAPEST I.

7.20: Reggeli zene, 8.00: Odúlni mennek a munkásifjak, 8.15: Délelőtti zene, 12.15: „Vidéki cigányprimások”, 13.00: Róza, H. Lányi Piroska elbeszélése, 13.15: Romancanu Stefan hegedül, Huszárné Borsay Piroska énekel, 14.10: A szabad sajtó, A 48-as forradalom hírlapja, 14.30: Operarészletek, 16.00: A Triola ének- és gitárregény, 16.40: Márkus Emília verseket mond, Bevezeti Szász Károly, 17.10: A Hadifogoly Híradó rádióközleménye, 17.15: A

Vöröskereszt közleménye, 17.40: Szakszervezeti tanácsadó, 17.55: Szakszervezeti híradó, 18.00: Magyar nóták, Toki Horváth Gyula cigányzenekara muzsikál, Vattai Szabó Gyula énekel, 18.40: A prózairó Petőfi, 19.00: Magyarország—Svájc labdarugómérkőzés második félidője, 19.30: A Falu Hangja, 20.30: Heti szemle, Szerkeszti Gyöngyösi Nándor, 20.55: A Rádión zenekar játszik, 21.45: Időszervi kérdések, Kassai Géza előadása, 22.25: A Vöröskereszt üzenete, 22.30: Hangos heti sporthíradó, 22.45: Könnyű muzsika, 23.00: Belgák és angolok, 23.20: Dalok és hangszerszólók, 0.30: Hírek eszperantó nyelven.

BUDAPEST II.

17.00: Ótóra tea, Tánczene, Hanglémezek, 18.00: Hangos Híradó, 18.20: Rádióhang Világhíradó, IV, 19.00: A Dolgozók Kulturszövetsége műsora: „Cipőkornédia”, Rádiójáték, Irta: Ács Kató, Zenéjét szerzte: Szenkár Dezső, 19.30: Roosz Emil szalonnegyüttese, 20.30: A Rádión szabadegyeteme, 21.15: Szív küldi szívnek szívesen, 22.15: Két versenymű.

CSÜTÖRTÖK, április 22. BUDAPEST I.

7.20: Reggeli zene, 8.00: A növényvilág törpéi és óriásai, 8.15: Szókratész zene, 8.30: A Szabadegyházak vallásos félórája, 9.00: Zenekari muzsika, 12.15: Könnyű muzsika, 12.45: Történelemhamisítók, 13.00: Korunk zenéje, Az új zene megértésének nehézsége, 14.10: Az eszperantó vetélytársai, 14.30: „Színészmuzsika”, 16.00: Molnár Anná hárfázik, 16.20: Gyermekrádió, 17.10: A Hadifogoly Híradó rádióközleménye, 17.15: A Vöröskereszt közleménye, 17.55: A 48-as országos kultúrverseny heti tájékoztatója, 18.00: Dunavölgyi Híradó, 18.30: Szókratész zene, 18.45: Szövetkezeti élet a Szovjetunióban, 19.00: Tavasz lakodalom, 19.40: Közvetítés a Belvárost Színházról: „Vitézek és hősök”, Színmű három felvonásban, 20.20: Hírek, 21.40: Hírek és krónika oroszul, 22.15: Hírek, Sporthírek, Mit hallunk holnap? 22.45: Magyar nóták, Hanglémezek, 23.00: Szeretlem dalban elbeszélve.

BUDAPEST II.

17: Ótóra tea, 18: Kamaramuzsika, 18.30: Jazzkedvelők iskolája, 19: A Falu Hangja, 19.30: Könnyű dallamok, Hanglémezek, 20.15: Leninről, születésének 78. évfordulóján, Előadás, 20.30: A Rádión szabadegyeteme, 21.15: Tánczene.

Hanglémezek, 22.15: Vita arról, amint hallottunk, 22.40: Bach: I. Brandenburi verseny, F-dur.

PÉNTEK, április 23. BUDAPEST I.

7.20: Reggeli zene, 8.00: A tűz, 8.15: Délelőtti tarka muzsika, 12.15: Zenekari muzsika, 12.45: A Postászenekar játszik, 14.10: Pésett Kató zongorázik, Torók Iván gondolkázik, 16: Karácsony, Elli szonokokat énekel, 16.40: 1948 április, 17.10: A Hadifogoly Híradó rádióközleménye, 17.15: A Vöröskereszt közleménye, 17.30: Szív küldi szívnek szívesen, 18: Énekkar, 18.30: Hangos Híradó, 19: Szilvási Margit operett szerepeiből énekel, 19.45: A Falu Hangja, 20.30: A Rádión zenekar játszik, 22.25: A Vöröskereszt üzenete, 22.30: „Gyógy nap közönlő”, 22.45: Külügyi negyedóra, 0.30: Hírek eszperantó nyelven.

BUDAPEST II.

17: Ótóra tea, 18: Magyar Nóták, 18.35: Kalandozások a zenetörténetben, 20.15: Sporthíradó, 20.30: A Rádión szabadegyeteme, 21.15: A kíváncsi mikrofon, 21.30: Szív küldi szívnek szívesen, 22.30: Orosz művészlemez.

SZOMBAT, április 24. BUDAPEST I.

7.20: Reggeli zene, 8: A közellátás 3 éves terve, 8.15: Zenekari muzsika, 12.15: Dombay Gyula szalonnazenekara játszik, 13: Öreg szívek, 13.20: Művészlemez, 14.10: Ember és a gép, Tardos Tibor összeállítás, 14.30: Magyar nóták, 15.30: Az ifjúság hangja, 16: Társbérlet, Egy rádiócsalád élete, 16.15: Rimszkij-Korszakoff: Nagy orosz husvét, 16.30: Gyermekrádió, Az „Uttörők” műsora, 17.10: A vöröskereszt közleménye, 17.30: A Dolgozók kulturszövetsége műsora: „Válasz”, 18: Könnyű hanglémezek, 18.15: Magyar Encyklopédia, 18.45: Szeretlem, szeretlem... 19.30: Jazzmuzsika, 19.40: A Falu Hangja, 20.30: „Vidám zenés félóra”.

Avram Iancu
a budapesti rádióban

BUDAPEST. — A magyar rádión hétfő délután hat órakor Avram Iancu és Balcescu Nicolae erdélyi szabadsághősök életét eleveníti meg történelmi hangjáték keretében. Avram Iancu és Balcescu Nicolae mellett szereplő történelmi magyar nevek a közös múltot keresztül mutatják népeink új útját, amelyet már a baráti kapcsolatok ereje biztosít.

Minden délelőtt „Világosság”-ot

A „Bartók Béla” Dalosszövetség Kerületei

(A Dalosszövetség hivatalos közleménye)

Felmerült az a kérdés, hogy a Dalosszövetség tagjai ismerik-e a Dalosszövetség belső tagozódását? Van-e tudomásuk arról, hogy a szövetség tagjai nem rendszertelen összevisszaságban kapcsolódnak a központhoz, hanem meghatározott rendszerint?

A Dalosszövetség 14 kerületre oszlik. Ezek a következők:

1. Erdélyen túli körzet székhelye Bukarest, 2. Sepsiszentgyörgyi körzet székhelye Sepsiszentgyörgy, 3. Csikmegyeféle Csikszecreda, 4. Udvarhelyiek Székelyudvarhely, 5. Küküllővidékiei Dicsőszentmárton, 6. Felsőmarosiek Szászregén, 7. Alsómarosiek Marosvásárhely, 8. Tordaiak Torda, 9. Kolozsváriak Kolozsvár, 10. Szamosvölgyiek Dés, 11. Szilvágyiak Szilvágy, 12. Szatmáriak Szatmár, 13. Bihariek Nagyvárad, 14. Bánságiak Temesvár.
- „A kerület megalkulása” — alapszabály szerint — úgy történik, hogy a Dalosszövetség elnöke, vagy helyettese által kijelölt helyre alakuló közgyűlésre hívja meg a kerületbe tartozó taggyűléseket. A kerületteket mindaddig fenn kell tartani, amek egy-egy kerületben legalább 5 (öt) taggyűlés működik.
- A február közgyűlés alkalmával az új kerületi taggyűlések megalkulásától kezdve a köz-

területek újból megalakításáról. Ennek szültségét érezve, a Vezetőség megalakításuk mellett döntött és ezután felhívja a kerületek régi és új tagjait, hogy a kerületeket újból alakítsák meg. A részleteket külön leírásban közöljük a megalakítandó kerületben lévő vezetőségi tagjainkkal, akik a helyi viszonyokkal ismerősök.

A Dalosszövetség Vezetősége azt szeretné, hogy a kerületek alapszabályban meghatározott módon május hónapban megalakuljanak. Ez azért is kívánatos, hogy az országos dalosverseny szervezési munkájának

egy része alól felmentésük a központot és ezáltal az egészséges vérkeringés a Dalosszövetségben meginduljon. A központ ugyanígy nem tudja elvégezni maradéktalanul azokat a részletmunkákat, amelyek a kerületek hatáskörébe tartoznak, már pedig minden elmaradás bizonyos hátránnyal jár.

Bízva tagjaink múltban tapasztalt lelkiismeretes és önzetlen munkájában, reméljük, hogy ez a felhívásunk is a várt eredményt fogja hozni.

A „Bartók Béla” Dalosszövetség Vezetősége.

AZ ALLAMI MAGYAR SZÍNHÁZ ÉS OPERA MŰSORA:

Hétfőn este fél 8 órakor: Ifjúság Előadás a szervezeti munkásság részére.

A ROMÁN NEMZETI SZÍNHÁZ ÉS OPERA MŰSORA:

Április 19-én, hétfőn: A Vig óceán, Április 21-én, szerdán: Aida.

KOLOZSVÁRI MŰSORA:

CAPITOI: Tarzan a Dzsungelben. A Tarzan-film II. része. Főszerepben Herman Brix, Előadások kezdete: 3, 5, 7 és 9 órakor. Új híradó.

CORSO: Kövirág. A legújabb szovjet színesfilm, új kópiával. Jön a „Boxbanok”, szovjet film és a „Halál nyomában”, cowboy film.

FÓRUM: A feláldozott szellem. NÉPMOZGO (Popular): Nyomozó II. része.

RIO: A szeretlem nem szegény.

SELECT: Fekete lábos. Szovjet zenefilm. Fantasztikus kalandok. Előadás kezdete: 3, 5, 7 és 9 órakor.

URÁNIA: A levegő ördöge. A legújabb szovjet bravúrfilm.

Görög partizánok Kolozsváron

Markosról és hőseiről beszél Yanitis athéni művész

KOLOZSVAR. — Hét éve szabadságharcos. Amikor a németek megszállták Görögországot, Athénben élt. Menekülnie kellett. A hegyekben találkozott a partizánokkal. Azok örömmel fogadták őt, Anton Yanitist, az athéni Nagyszínház igazgatóját.

Most itt ül a szállóai társalgóban. Vele szemben az újságírók. Kérjük, mondjon el valamit Markosról s a görög nép szabadságharcáról.

— Metaxas diktatúrája alatt, 1935-től sokat zaklattak. Amikor bejöttek a németek le akarták tartóztatni. Többedmagammal, demokratikus érzelmi művészekkel és írőkkel felmenekültünk a hegyekbe. Markosot kerestük. Megtaláltuk és beállítottuk a partizánok közé. A szó és írás helyett löveggyverrel kellett harcolnunk a fasiszta megszállók és zsoldosok ellen.

Kis szünetet tart.

Az athéni zendülés után

— Csak 1944-ben, az athéni zendülés után, a vasúti egység megkötésekor jöttünk le a hegyekből. Vizitortunk otthonainkba. Hozzáfogtunk dolgozni, újjászerveztük a színházat. A népszínház nevet adtuk neki. Egy este azonban, alig néhány nappal a nyitás után, Shakespeare Julius Cézárját játszottuk, amikor angol katonaság rohant meg a színházat. Borzalmas pánik keletkezett. Az angolok percek alatt összerakták a berendezést. Feljöttek a színpadra. Vagy huszan is rávetették magukat. Puskatussal verték. Eseményemem vesztettem, így menekültem meg. Azt hitték, hogy halott vagyok. Otthagyták a földön, néhány súlyosan sebesült színésztársammal. Mozdulatlanok maradtunk, amíg minden elcsendesedett. Akkor elvanszorogtunk haza. Heteken keresztül bujkáltunk Athénben, minden nap más szálláson. Amikor felépültünk, újra a hegyekbe mentünk. Ismét beállítottunk Markosz seregébe.

— Milyen ember Markosz? —
— Petjük közebe.

— Sugárzik belőle az erő, a magabiztosság — mondja. Fialat. Magasabb a közeptermétnél. Nézése éles, de örökké mosoly ül szemében. Végtelenül egyszerű ember. Folyton katonái között van. Egyik nap a nagy fömbben harcoló szabadságharcosok között, másnap sok száz kilométerrel arrébb oktatja partizánjait. A nép valóssággal rajong érte. Nagy hadvezér. Annak született.

A hős görög nép hősi fiai

— Kik vannak a szabadságharcosok sorában?
— A Nép. Asszonyok, férfiak, fiatalok, öregek. Találkoztam már 12 éves és 80 esztendősi partizánokkal is. Athénben a fiatalok az „Epon”-szervezet tagjai végzik a legnagyobb munkát. Szabotázs-cselekményeket követnek el, röpdárdákat szórnak. Hírszolgálatot teljesítenek és robbantanak. Sok borsot törnek a monarcho-fasiszták orra alá.

Bölnit és mosolyog.
— A szabadság utáni vágy bennük van. Bennük van az elnyomás elleni gyűlölet. Lelkesek és arszek a fiatalok. A hős görög nép hősi fiai... Az országot nagyon megviselte a háború. A monarcho-fasiszták angol-szász repül-

lógépekkel bombázzák a falvakat és gyilkolnak a szó szoros értelmében. Jól fel vannak fegyverezve. Harckocsikkal, amerikai géppisztolyokkal. Mi a fegyvereinket zsákmányoljuk. Néhány hónappal ezelőtt hatalmas csapatot mértünk Szofulisz hadseregére. Egy hadosztyáukát — mögötte nem jött utánpótlás — mélyen beeresztettük a hegyek közé. Utánpótlásról akartak gondoskodni, de már nem volt idejük, elváltuk az utat. Szinte harc nélkül adták meg magukat, amikor rajtuk ütöttünk. Ez volt a legjobb felfegyverzett hadosztályuk.

— A monarcho-fasiszta hadsereg zsoldosokból áll. Keves görög, sok jövevény, nagyrészt afrikaiak. Nagy zsoldot kapnak. A Wall-Street ugylátszik még győzi pénzzel... A nép azonban már nem bírja a terrort. Rövid ideje, hogy egy Athén-környéki falu fellázadt. A fasiszták bombázták őket, majd harckocsikkal rohantak a fegyvertelen falusiakra. Egy kicsi szigetre szállították a lázadókat. A flotta felvonult... Addig lötte a szigetet, amíg élő ember volt rajta. Kézel három ezer embert pusztítottak el.

— Milyen a helyzet a szabad Görögországban?

— Mindenki dolgozik. Mindenkinek joga van a munkához, a nyugodt, békés élethez. Bőség nincsen, de a munkából meg lehet élni. Egyetlen éhezni ember sincs. A felszabadított ország hatalmas fejlődésnek indult.

Fordít a beszéd fonálán.
— Mi színészek és művészek fegyverrel a kezben harcolunk. Szétszórva a különböző alakulatok között. Amikor elcsúsz a fegyverek ropogása, munkába kezdünk. Szórakoztatjuk, neveljük a partizánokat. Soraikból csoportokat válogatunk össze. Ilyen ez is, ami ide jött. Nem hivatalos színészek, nem művészek, — harcosok. A görög nép szabadságáért harcolnak. Két író is van itt közöttünk. Alexie Paris az egyik. Nevét bizonyára régen ismerik itt. A másik író, aki velünk van, Rendis. Ő inkább költő. A görög nép új hősi eposztát fogja megírni. A szabadságharcot. A győzelmet. Rövidesen... Anton Yanitis feláll. Elnézést kér. Fáraát. Így bucsuzik:

— Látogassanak majd meg bennünket. — Kezetnyujt. — Viszontlátásra a szabad Görögországban.

SZÉKELY GYÖRGY

Dübörgő tapsorkánnal üdvözülte Kolozsvárközönsége a görög szabadságharcosok művészeit

Az A. Yanitis jeles színész és rendező vezetésével Romániában vendégszerelő s körútija során mindenütt lelkes szeretettel és rokonszenvvel fogadták a görög művészcsoport — a szabadságért küzdő görög nép művész-, író-, újságírókötetei — vasárnap délután bemutatkozó előadást rendezett Kolozsváron. A Román Nemzeti Színház nézőterét zsufolásig megtöltött közönség nézte a tapsoltá végig az előadást, mely meggyőző izelítőt adott abból a háttértalan lelkesedéstől, mely a görög népet szabadságáért való küzdelmében hevíti és ugyanakkor kistolót hozott művészetének értékeiből.

Műsor előtt Al. Rosca egyetemi tanár, Veres Pál alpolgármester, a görög művészcsoport részéről pedig Mina Gregari mondott bevezető beszédet, vázolvva a hősi és mind sikeresebb erőfeszítést, mellyel a szabadságharcos görög nép küzd a nyugati hatalmi vágy s ennek athéni szolgálói ellen. Az elnyomás alatt sem csüggedő küzdelmet s az ezt éltető lelkesedést szemléltették a műsor keretében hallott és látott költemények, határos életrajzok, jelenetek, kórusszámok, énekettűsők, ének-hármasok, melyek mindegyikét viharzó taps jutalmazta a nézőtérben. Külön kell megemlítenünk a román néphez szóló költemény s két árva kislány kettős énekét, a két kislány szülei a görög szabadságért haltak hősi vértanuhalált.

A műsor befejező száma előtt — görög népi táncok festői népviseletben, nagy művészettel szemléltetett s színni nem alaró tapsal jutalmazott bemutatását megelőzően — a művészcsoport vezetője, A. Yanitis maga s a vele érkezett művészek, írók, újság-

írók nevében rövid beszédet mondott. Hangsúlyozta a szeretetet, mellyel Romániába jöttek és amely Romániában fogadta őket és a görög gyermekeket. „Ugy érezzük magunkat itt, mint otthon” — mondta a közönség nagy tapsa közepette.

Szavait így fejezte be:
— Győzni fogunk! Győzni fogunk, mert a vezetőnk Markosz tábornok és Zahariadis a nép fia és mert mellettünk van a hős román nép, a világ minden demokráta népe s a nemzetközi proletariátus.

Beszédét mindegyre megszakította az együttérzés fergeteges tapsa. (h. j.)

Alexa Augustin a CFR új vezérigazgatója

BUKAREST. A Román Népköztársaság Elnöksége Chivu Stoica utódjával a CFR vezérigazgatójává Alexa Augustint, Kolozsvár nemzetgyűlési képviselőjét nevezte ki.

Alexa Augustin már át is vette a CFR vezetést.

A Magyar Népi Szövetség Központi Tanügyi Bizottsága

számbavette valamennyi függőben levő tanügyi kérdésünket

BUKAREST. — A Magyar Népi Szövetség Központi Tanügyi Bizottsága április 12 és 13-án Bukarestben a Magyar Népi Szövetség székházában értekezletet tartott, melyen résztvettek Révy Ilona, a politikai titkárság tagja, Fejér Pál, a tanügyi osztály felelőse, Szilágyi József, a tankönyvosztály felelőse, dr. Felszeghi Ödön, dr. Csögör Lajos, Kelemen Béla, Papp Imre, Kozlász Sándor, Erdélyi Gyula, Mózes Pál, Keszthelyi István, Brudi Andor, Balázs András, Sipos András, Hadnagy Zoltán és Kézvessy József. Az értekezlet egy részén Keszthelyi Sándor országos elnök és Balogh Edgár

népművelési ügyosztályfelelős is résztvettek. Az értekezlet foglalkozott az Alkotmánytervezet 28. szakaszának tanügyi vonatkozású kérdéseivel és megállapította, hogy a tanügyet illetően az Alkotmány rendelkezései a helyettes tanítók véglegesítését, a módosított vizsgák, valamint a hadifoglyokból hazatért tanítók besorozása beleszámításával a kérdést tárgyalta a bizottság. Elhatározta, hogy ennek a kérdéskörnek a megoldására azonnal megteszi a szükséges lépéseket.

Az Alkotmányozó Nagy Nemzetgyűlésről elmondhatjuk, hogy rövid volt és velős. Lezárta népeink 1848 óta vívott harcát a monarchia, a feudalizmus és az idegen imperialisták ellen, kiküszöbölt minden elődséget, megoldotta a föld és erdő szűzadás kérdését, megvalósította a teljes nemzeti jogegyenlőséget, bevezette a választásos népképviselőket és népművelést, új, szelektív hazafiságot kezdeményezett — s mindezt hét munkanap alatt.

Megszületett az új alkotmány, amelynek egyszerű és világos szövegét betéve illik tudnia ezentúl minden állampolgárnak. Minden dolgának gyökeréről van benne szó, vagy, ahogyan egy fehéringes, bőrtűzős román földműves-szónok jellemezte: ez a „mama legilor”, a törvények anyja. És itt fel kell jegyeznünk, hogy ez az alkotmány nemcsak a nép szabadságharcából született, hanem a népképviselők megfeszített agymunkájának eredménye is.

Kezdjük azon, hogy a választások előtt kiadott alkotmánytervezetet a Népi Demokrácia Frontjának vezetői először maguk között vitatták meg s így már egy egyszerűen módosított tervezet került javaslat formájában a Nagy Nemzetgyűlés elé. A módosítások figyelembe vették az ország szerkezet elhangzott nyilvános hozzászólásokat s a kezünkbe kapott szövegben a nemzetiségi nyelvhasználat eredeti százalékarányos megköthetősége már nem is szerepelt. Gheorghiu-Dej szövegmagyarázó nagy beszéde után bizottságot küldtünk ki a javaslat általános elvű megválasztására s itt került sor a hivatalos nyelv számunkra oly fontos elvi meghatározására is. Akadt ugyanis egy multibéli hang s azt feszegette, hogy hivatalos nyelv csak egy lehet, no de meg is kapta a magáét. Luca László magyarázta meg, hogy mindig és mindent a nép szempontjából kell megítélni, ahol tehát a nép többféle nemzetiségű, ott természetesen a hivatalos nyelvnek is többfelének kell lennie, a nép elemi szükségletei szerint... Így került vissza a szöveg a Nagy Nemzetgyűlés elé, az elemző és alkotó szellemi munkának azonban még itt sem volt vége.

A sok közül csak egyetlen példát ragadtam ki, a III. fejezet 24. szakaszát, amely az együttélés nemzetiségek anyanyelvének használatát biztosítja. Agymunka, szellemi éberség volt, felvetni egy „is” szócska kérdését, nehogy a szöveg félreérthető legyen s csak ott adjon nyelvjogot, ahol az illető nemzetiség egymagában él. Megfeszített figyelmű eredménye volt az is, hogy a szöveg nem csak egy, hanem esetleg több együttélő nemzetiség igényeit is kielé-

gitse az illető közigazgatási körzetekben. A szöveg addig módosult, addig csiszolódott, amíg a legjobb lelkiismeretünk szerint való legkötelesebbet érlik el.

Es így ment ez végig. Románok és magyarok egymásnak adták a szót, egymás kedvében jártak, egymást javították-helyesbítették. Itt fent, az Alkotmányozó Nagy Nemzetgyűlésen derült ki, hogy a felszabadulás óta eltelt közel négy esztendő alatt valóban milyen bensőséges egység alakult ki a népi demokrácia szervezetei között. A házelnökök és titkárok székeiben az emelvényen egymást követték románok és magyarok, azon a napon például, amikor a nyelvhasználatról volt szó, éppen Czifko Nándor elnököt és megint Koszti Gergely István volt a jegyzőkönyv felolvasója.

Ennek az együttműködésnek vált belpolitikai és külpolitikai értelemben egyaránt fényes bizonyítékává három magyar képviselő beválasztása a Nagy Nemzetgyűlés elnökségébe, az ország élén álló tizenkilencnek közé. Emelkezetembe nyílt, hogy tizenhat évvel ezelőtt egy magyar diák-küldöttséggel a prágai Hradzsinban jártam s Masaryk Tamás köztársasági elnök azt mondta nekünk: „Magyar miniszterre is szükségünk van, hogy a kormányban a magyarok előtt a kormányért.” Nos, Csehszlovákiában nem termelt magyar miniszter, a Román Népköztársaság Nagy Nemzetgyűlésének elnökségében azonban Bányai László, Mogyorós Sándor és Nyilas Ilona jelek országnak és népnek a román-magyar barátságért és építő együttműködésért.

Az egyik értelmiségi, a másik munkás, a harmadik földműves. Velük és általuk van most jelen az ország demokratikus vezetésében másfélmillió magyar.

Még csak annyit mondjak el, milyen meglepetés ért bennünket a volt királyi palotában, ahol megválasztott új kormányunk az ülészek befejeztével fogadóestélyt rendezett a Nagy Nemzetgyűlés tiszteletére. Ott ülünk a trónteremben, a hadsereg művészgyűlése a köztársasági himnusszal nyitja meg az ünnepséget, majd az első műsorszám következik: magyar csárdás! A diplomáciai testület, a miniszterek, a képviselők, a hadsereg jelentős tábornokai, a népi-demokrácia szervezetek kiküldöttjei viharosan tapsoltak s mi megilletődve néztünk egymásra. Különben Nyilas Ilona találta fel magát legjobban. Az Elkesfront román földműveseivel együtt felment a lefüggönyzött királyi trónhoz, beleült ő is, mint a többiek, s kijelentette: „Most már elhiszek mindent!”

BALOGH EDGÁR

A REAZIM felhívása a gazdasági gépek tulajdonosaihoz

KOLOZSVAR. — A REAZIM klotzomgyel igazgatósága tudomására hozza az összes köz- és magánüzemeltetőknél, jogi és gazdasági személyeknél, hogy a 939—1916 száma törvény értelmében a felszabadulás után Kolozsvár város és a megye területén maradt javait tulajdonosok közzeljárásnak, magtisztítás-

bármilyen gazdasági eszközök a REAZIM tulajdonát alkotják. Akik ilyen gépek, javak birtokában vannak, kötelesek a közlés megjelenésétől számított 15 napon belül a vármegyei REAZIM igazgatóságának (Köztársaság, volt Majális-utca 24.) a törvényes követelmények terhére mellett átadni.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Kolozsvár, Brassai-utca 7.

Távbeszélő: 19-11.

Felelős szerkesztő: BALOGH EDGAR.

Előfizetési díj egy hónapra 120 lej. Papoknak, tanítóknak, nyugdíjasoknak 100 lej. — Postacsekkszám: 40.625.

Nénikék sopánkodnak

és csapdossák kezeiket az utcákon, ahol rövid másfélórásig tartó tereferére gyűlnek össze szomszédokkal. Néhányan sopánkodnak és vadakat mondanak, például, hogy „na nincs már veled, se cukor” — és merszlik égre a szemeket. Ez a pár ártatlan kis öreg nem is olyan ártatlan, mert táptalajt ad a reakciónak és ezeket a hamis, téves, vagy meghamisított hírcseleket úgy növesztik, mint gombákat a pincékben. Talán csak tájékozatlanok, de az a szokásuk, hogy mindenről azonnal végkövetkeztetést vonnak le és a régi generációhoz tartóznak, szívesen áldoznak, ha azonnal nem szolgálják ki őket a független világban. És a világ minden kincséért sem hiszik el, ha a kereskedő azt mondja az igazságnak megfelelően: „A cukorra rárohantak kérem, mindenki ki volt éhezve édességre. A kiutalt mennyiséget elkapkodták. Hétfőn lesz cukor.”

Nem, a nénike az Istennek se hiszi, hogy hétfőn lesz cukor, hanem pusmog és sóhajtozik. És ha netalán kifíval, vagy szemlével sem szolgálnak ki, kétségbeesik, mintha a háború alatt asztal körül kergették volna, mert nem mártogatott naponta kifívalt a kávéjába. És olyanokat mond, hogy „betiltották, úgye mondtam Szabóné lelkem...”

Hát nem, kedves nénik, utcasarki sustorgó és egyébként tiszteltettnélto nyugdíjas özvegyek és háziasszonyok. Van fehérsütemény és van cukor és lesz is, mert munkáinkat versenyeznek egymással abban, hogy a termelést fokozzák, az árakat letörjék és minden földi jóval ellássák ennek az országunk becsületes, dolgozó lakosait. Ne tessék megijedni egy kis zökkenőtől és ne tessék azonnal élelmiszeri rémhíreket terjeszteni, mert ezzel ártanak a dolgozóknak, szomszédasszonyoknak és önmaguknak.

AZ ERDELYI MUZEUM-EGYESÜLET természettudományi és matematikai szakosztálya április 21-én, szerdán délután 6 órakor a Bolyai Tudományegyetem fizika-kémiai intézetének tantermében (Arany János-utca 11., 219 számú terem) szakkonferenciát tart, amelyre az érdeklődőket kérem, hogy a konferencián jelen legyen. Balogh Ernő dr. „Vaterit”, Tulogdy János dr. pedig „A Vlegyáza-hegység nevééről” tart előadást.

A ROMÁNIAI MAGYAR NEPI SZÖVETSÉG kolozsvári szervezetének címe: Kolozsvár, Farkas-utca 7 szám. Telefon: 12-85.

HA KÉNYELEMÉBŐL, vagy nem-összhangból megvárod, amíg a MNSZ pénzeszedője keres fel lakásodon tagsági díjad kifizetésére, úgy 20 százalékos pénzeszedőt díjat kell fizetned!

CENTENÁRIS 5, 10 és 20 forintos évszámú készpénzt készíti a magyarországi állami pénzverde. Az 5 forintos évszámú készpénz Pelsőfi, a 10 forintos Széchenyi, a 20 forintos pedig Tancsics Mihály képét tünteti fel. Május 1-én az évszámú készpénzzel együtt forgalomba kerül a nikkal 50 filléres is, amelyet dolgozó munkás képe díszít.

A SAKKVIÁLAGBAJNOKSÁG 12. fordulójában Botvinnik szovjet nagymester 36 lépéssel megnyerte játszmáját dr. Ewe ellen.

DR. SZENTKIRÁLYI ISTVAN, gyermekorvos, rendelési idejét megváltoztatta. Rendel: d. e. 8-14.10-ig, délután 3-5-ig. Bob (volt Kismester)-utca 4 szám.

ÁPRILIS 15-ÉN MEGNYILT A SÉTATÉRI-TÓ CSONAKPÁLYÁJA. A kedvező időjárás lehetővé tette, hogy a sétatéri tavon meginduljon az evezős évad.

A BETEGSÉGELYZŐ PENZTÁR 18. orvosi hivatala kéri azokat a betegségező tagokat, akik már fűrdőre jelentkeztek, hogy felülvizsgálatra jelentkezzenek április 21-én, szerdán délután 4 órakor a Betegségező Pénztár főorvosi hivatalánál, I. emelet, 25. ajtó.

A SZÁLLITMANYBIZTOSÍTÓ VÁLLALATOK közép-európai szövetsége május 15-én Pozsonyban értekezletet tart. Az értekezleten a Szovjetunió, Ausztria, Csehszlovákia, Lengyelország, Magyarország, Jugoszlávia és Bulgária megbízottjai vesznek részt. A Román Népköztársaságot a nemzetközi értekezleten dr. Popescu Jianu fogja képviselni.

A BRASSÓI IAR-GYÁR megkezdte az aragázártályokhoz a szabályozó készülékek sorozatos gyártását.

A KÖZÉPISKOLAI IGAZGATÓK ÉS TANÁROK az április 24-én megkezdődő hűsvégi szünetre nem adhatnak fel új leckéket tanulóknak. A szünet előmenetelű tanulóknak az anyag átisméltésére szolgál, — állapítja meg a nemzetnevelésügyi minisztérium rendelete.

HALALOZÁSI HIR. Fajdódomma tudatom, hogy fiam, Sánta László fűrdőző segéd 34. életévében tragikusan elhunyt. Temetése április 19-én, délután fél 4 órakor lesz a temető kápolnájából Béla utca északnyugati sarkán.

A BUKARESTI HERDAN-MALOM új örlési eljárás bevezetésével az eddigi napi 8 vasúti kocsi örlőképességet napi 16 vasúti kocsi gabona megőrlésére fokozta.

POSTAFIOK NYILT AZ IRISZ-TELEPEN. Az Irisz-telepen lakók érdekének szolgálatára a Deportáltak útjában megnyitott az 5. számú kolozsvári postahivatal, amely naponta 8. és 12. délután pedig 15. és 18 óra között tart hivatalos órákat.

AZ ARADI BÖRKÖZPONTNÁL súlyos szabálytalanságokat leplezték le. A vásárolt nyersbőr nagyrészt nem a gyáraknak adták át, hanem a feketeplecon értékesítették. Chirilov Tódor és Schlésinger Alfréd aradi főgyűjtőket és Jifkovics Gheorghie tisztviselőt letartóztatták.

MEGHÍVÓ. A kolozsvári Iparos Egyesület 1948 május 3-án délelőtt 8 órakor, határozatképtelenség esetén 10 órakor az Egyesület Szabadság téri székházának emeleti termében tisztújító rendkívüli közgyűlést tart, amelyre az Egyesület tagjait ezennel meghívom. Lengyel Albert, elnök.

ÁRVEREZÉSI HIRDETMÉNY. Az érdekelteknek tudomására adjuk, hogy f. hó 22-én délelőtt 10 órakor árverezést tartunk a kolozsvári Horea-út 75 szám alatti helyiségben. Eladásra kerülnek: szabó, cipész borbély és mészáros mesterségekhez való különféle kellékek és szerszámok, valamint irodai butorok. — Fenül tárgyak ócska, használt állapotban vannak. Kolozsvár, 1948 április hó 15-én. A CFKt élelmiszeri osztályának felszámoló bizottsága.

GÉPKOCSIHOZ VALÓ BELSŐ GUMITÖMLŐT találtak a Széchenyi téren. Beszolgáltatják a központi rendőrségre. Igazolt tulajdonosa átveheti a központi rendőrség 67. számú szobájában, 8 és 14 óra között.

ADAS-VETEL

GYERMEKKOCSIK, szőnyegek, butorok, írógépek, ruhaneműek s különböző használt tárgyak vétele és eladása. „Unicom”, Kossuth Lajos-utca 10. 1527

ARAGÁZ tartályt keresek megvételre. Malom-utca 32, I. em. — Ugyanott rezázt eladó. 2166

DIOFA-gyökér kombinált szekrény, 3x3 beltérrel 1 méteres perzsaszőnyeg eladó. Hosszú-utca 37, földszint. Ganz.

MERINO JUHOK kisebb tételekben is eladók. Cím: Római katedrális, Radnóti, Maros-Torda megye.

ELADO méhcsaládok. Csánky Dezső-utca 17. 2248

NEUMANN varrógép, himzőkészülékkel eladó. Hákóci-út 48. 2299

KERESEK jó állapotban levő pianót. Cím: ABC. Dózsa György-utca 12. 2328

PERMETEZŐGÉP magasznyomó, 3 darab kis erdélyi kapfár eladó. Makkay Ernő vaskereskedésben. 2377

RAKTÁRHELYISÉG a Dózsa György utcában kiadó. Cím a kiadóban. 2377

DIOFURNIROS fotelagy eladó. — Árpád-út 17, ajtó 6. 2376

4 HENGERES Ford luxus autó, 29-es típus, üzembépes jó gumikkal eladó. Carl Marx-utca 22. Gr 2376

ELADO hordozható Mercedes írógép. Cím a kiadóban. 2373

ELADO 300 kg. méznád-mag, garantált 200 kg. nádméz szirup. Cím: Goldstein hírlapárúda, Valea lui Mihai, jud. Salaj. F 2373

ELADO gázmérő óra szabályozóval, óránként 30 m³ fogyasztásra, valamint téglagyár részére 40 drb. T. D. Z. sz. gázórákat, csapokkal, könyökökkel, 60 fm. 3 colos csövekkel és 1 drb. Skoda gyártmányú téglalevágó asztal. — Érdeklődni: Tg.-Mures. Huszar-utca 18. 2371

ELADO 1 darab ágy, éjjeli szekrényel. Cím: Kalandos-utca 21. 2369

ELADO Orion rádió 4+1 lámpás. Szabolcs vezér-utca 15. 2368

OVONÓKEPZO, írógépet keres megvételre. Haller Károly-utca 4-6 szám. Telefon: 22-14. 2367

KERESEK megvételre patronos műszerész esztergapatot. Patac János, Május 1-utca 23. 2366

ELADO üzemben levő 500 tojásos csirke-keltetőgép. Cím a kiadóban. 2363

ÍRÓGÉP, bicikli, ruhaneműek, szőnyegek és mindenféle használt tárgyakat vesz, bizományba elfogad és a legelőszobában árusít. Ocassio, Bolyai-utca, Szentegyház-utca sarok. 2358

ELADO harisnyeszemfészedező és gombot húzó-gép. Ocassio, Bolyai-utca és Szentegyház-utca sarok. 2358

ELADO fiókos cseléd-ágy. Galamb-utca 2. 2361

ZSEB-ORÁT jó állapotban veszek. Bemutatandók Anca könyvkereskedésben. Molotov-utca 43. 2360

MEGVETELRE keresek modern sportkocsit. Kolosy, Szabadság-tér 20. emelet. 2358

ELADO 3 rend damaszt ágyszalag. Dózsa Béla-utca 20, ajtó 3. 2353

ELADO olcsón fekete színű kenőnyfa ebédő-berendezés. Árpád-út 70 szám. 2357

MEGVETELRE keresünk Bertelmerleget és motoros National kaszát. Megkeresések Állami Vasúzet, Ciuj, Molotov-utca 21. F

INGATLAN-LAKÁS

VILLANEGYEDBEN házhelyet, vagy kisebb, fürdőszobás családi házat, öröklakást keresek megvételre. Jellege „Villanegyed”. Gr BUTOROZOTT szobát fürdőszobahasználattal keres fiatal gyógyszerész-pár. Cimeket a kiadóba kér „Csendes” jellegre. 2277

EGY-KÉT szobás, fürdőszobás használatlalt keresek azonnaira. „Jól fizetek” jellegre. 2250

ELADO 1 szoba-konyha, fürdőszoba és mellékhelyiségek, 8 gyümölcsfával, kertes ház, a főtértől 15 percre. — Kombinált szoba-butorral, vagy a nélkül eladó. — Cím: Ocassio, Bolyai-utca és Szentegyház-utca sarok. 2358

KÉT szoba-konyhás új ház az állomás közelében sürgősen eladó. — Cím: Tordai-út 10, ajtó 1 balra. 2362

KIADO egy személynek butorozott szoba. Cím a kiadóban. 2361

ELADO ház, kis gyümölcsösökkel. Tache Ionescu (volt Kemény Zsigmond)-utca 44. 2352

KIADO üzlethelyiség trafiknak alkalmas. Cím a kiadóban. 2365

ELADO bombázott ház, műhelyhelyiséggel, ugyanott nikkelés kapható. Horca-út 8. Gyermekköcsi-műhely. 2364

EGY szoba-konyhás lakást keresek, költségeket fizetek. Teleki bodega. Széchenyi-tér 20. 2249

CSALÁDI, vagy bérházak, öröklakások, ingatlanok vételét, eladását, szobák, lakások bérbeadását vállalja, elismert szolid Bocsánczi Iroca. Uni6-utca 10. 2349

ALLAST KERES

ROMÁNUL beszélő, magyar gyors-és gépirónó állást keres. „Perfekt” jellegre. 2373

ALLAST KAPHAT

PENZTÁRNOKOT, vagy pénztárnoknót keresünk „Kaució” jellegre. 2342

KULONFELEK

MENYASSZONYI ruhák, fűtylak, koszorúk kikölcsönzése. „DAHLJA”. Horea-út 35. F

KULI kabátok kötését, hozott anyagból, elsőrendű kivitelben vállalom. Balinteanu (volt Kölcsei)-utca 2. Gr 2046

CSAKIS vidékről óhajtanék növelni. 30 éves, cséplőgarnitúrával rendelkezem, miből a megélhetés biztosítva. Keresek egy olyan lányt, avagy magányos özvegyet, kinek ezzel szemben megfelelő otthona és gazdálkodása volna. Leveliket zárt borítékban kérek. Cím a kiadóhivatalban. 2046

SÜRGŐSEN keresek 20-30.000 lej kölcsönt jömenetelű üzlethez. Kamat megegyezés szerint. Cím a kiadóban. 2355

Szőrényi — Mály — Dajka

A lehangulatosabb magyar filmben

A PÉNZ BESZÉL

UI kópia MA FORUM-ban

LEPAGE

teljesen

KIÁRUSIT

Könyv minden nyelven, zenemű, kotta stb. mélyen lezállított áron.

A Demokrata Zsidó Népközösség

1. hó 20 án, kedden este 8 órakor a Textilmunkások Szakszervezetének nagytermében. Szabadság-tér 29. szám alatt

A varsói gettó felkelésének

100. évfordulója alkalmából

EMLÉKESTET

rendez.

Ünnepi szónokok: 1. Dr. Neumann Jenő, a kolozsvári CDE elnöke. 2. Miller Max. 3. Szavalt: A. Hirsch: „Mitl vagyunk”. Belépés díjtalan.

Societate Națională de Gaz Metan SONAMETAN

Telefon 15-51 és 12-58.

A földgázvezetékkel kapcsolatos szerelési munkálatok végrehajtását gazdag tapasztalataival és teljes hozzájárulással vállalja a Soc. Națională de Gaz Metan társaság, amely már több mint 35.000 háztartási és ipari felszerelést készített el.

Hasznádjunk a földgázszerezési munkáknál csak SONAMETAN gázórákat, amelyek eddigi a legmegfelelőbbnek bizonyultak.

Kérjese fel a társaság kiállítását a December 30-utca 7. szám alatt, ahol működésben, kint is megtekintheti a gázórákat és ahol minden szükséges felvilágosítást megadnak a földgázhasználatára vonatkozóan.

Kérjen felvilágosítást a földgáznak lakásába való bevezetéséről ügyében. Minden felvilágosítást megadunk díjtalanul és kötelezettség nélkül.

A kolozsvári MNSZ hírei:

A MNSZ. kolozsvári szervezete felhívja tagjainak figyelmét, hogy április hó 15-étől kezdve azok a tagok, akik tagsági díjukat nem a szervezet Farkas-utca 7 szám alatti pénztárába, hanem az őket lakásukon felkereső pénzeszedőknek fizetik be, a rendes tagsági díjon felül 20 százalékos pénzeszedőt jutalékot kötelesek fizetni.

A Magyar Népi Szövetség kolozsvári szervezete felhívja valamennyi tagjának figyelmét arra, hogy a tagsági könyveket az 1948-as évre kicserélt. Kéri tagjait, hogy tagsági könyvük kicserélése végett munkanapokon délelőtt 8. és 1. délután 4. és 7 óra között a Farkas-utca 7 szám alatti szobájában Csibi Jolán pénztárosnőnél jelentkezzenek. — Ki nem cserélt tagsági könyvek érvényüket veszítik.

GYÜLESNAPTAI:

Április 20-án, kedden este 7 órakor. II. kerületi ügyvitél az Atilla-ut 9. emeleti kerületi székházban.

Véglegesen tisztázni kell a Kispetri manista gyilkosság ügyét

Hol van Rusu Gheorghe a gyilkos mániugárdista?

KOLOZSVAR. — A Kispetri-ben elkövetett manista gyilkosságok ügyében — amint már megírtuk — pénteken tartotta meg a bírói tárgyalást a főügyészség. A tárgyalás megkezdésekor a mániugárdista gyilkosok védője, Modola Doina dr. bejelentette, hogy a fővádott, Calina Gheorghe elhunyt.

Azt vádolták meg egy tanút voltat, akivel azt akarta bizonyítani, hogy a vádlottak jó viszonyban éltek a meggyilkolt pappal, Szabó Gézával. A tanu, Kocsis János elmondta vallomását. A vallomás végén derült ki, hogy a tanu a gyilkosságok elkövetésének idején nem is tartózkodott a faluban. Katona volt, majd fogságba esett, ahonnan csak nemrég tért vissza. Különös volt, hogy az ügyész nem emelt vádat hamis tanúzás megkísérléséért a tanu ellen.

A tanuvallomás elhangzása, majd a magánvádló képviselőjének kártérítésre irányuló felszólalása után a vádbeszéd következett. Az

ügyész vádbeszéde azonban egyetlen mondatból állott, melyben kérte a vádlottak megbüntetését. Annál többet beszélt a védelem. Modola Doina a tények elferdítésével, nem a vád tényeken alapuló tételenkénti megdöntésével igyekezett kihuzni védeceit a felelősségrevonás alól. Kérte a vádlottak, Galos Ioan és Balanean Gheorghe azonnali szabadlábra helyezését. A tanács a kérelmet elutasította, majd az ítélet kihirdetését április 22-é, kedd délelőttre halasztotta el.

(Az ügyben 11 tárgyalást tartottak. A tárgyalások azonban még sem tisztázták, hogy a vádlottak közül ki a gyilkos.)

A fővádott, a mániugárdista Calina Gheorghe meghalt. Rusu Gheorghe, Calina gyilkoló társát nem sikerült letartóztatni. Bujkál valahol az országban. Talán falujában, Apahidán tartózkodik, s csupán a letartóztatási parancsot nem hajtották végre ellene. Calina letartóztatásához is két évre volt szükség!

Nem kétséges, elrettentő ítéletet hoznak az ügyben. Kívánjuk azonban: ne szüntessék be a hatóságok az eljárást. Folytassák a vizsgálatot azok ellen, akik két éven keresztül huzták-halasztották a felelősségrevonást. Vizsgálják ki, ki volt az, aki nem hajította végre a letartóztatási parancsokat, s kinek volt érdeke az, hogy a mániugárdisták kispetri rémtettei feledésbe merüljenek.

Működnek a szaniszlói népbírák

Bizakodó felek és rettegő bűnösök a népbírák előtt

SZANISZLÓ. (Kiküldött munkatársunktól.) — Az egyemeletes modern épületben levő katolikus legényegylet volt helyiségében működik a község népbírósága.

Az ügyes-bajos nép már jócskán összegyűlt és mire reggel nyolckor a népbíróság megkezdte működését, a várészoba zsúfolásig megtelt.

A váraozók között feltűnően sok az öreg. A fiatalok nem igen érnek rá perlekedni ebben az erős dologidőben. Az ügyek túlnyomórésze régi, a nagykárolyi bíróságtól áttett ügy. Új per kevés van, mert a népbírák tapintatos közbelépése a legtöbb ügyben békés meggyezést hoz létre az egymással szemben álló felek között.

Aszállyujtotta hiénái

Prakop Károly és Ardelean József! — szóltja az első ügy vádlottait a teremőr.

Nem éppen bizalomgerjesztő, de igen jólőtözött fiatalember lép a népbírók elé: Prakop Károly és bejelenti, hogy Ardelean nem jelent meg. Két ügyvéddel is felszerelve vonult fel Prakop a tárgyalásra és amint az ügyvédi csűrész-csavarásból rövidesen kiderül — még néhány ügyvéd is kevés lenne a népbírákkal szemben, hogy szárazon ussza meg szélhámoságait.

Öreg székely a felferes és keresetlen szavaiból a népbírók elé tárul az aszállyos évek egyik fosztogató hiéna bandájának, ennek a Prakop Károlynak és társának. Ardelean Józsefnek felháborított lelkiismeretlen csatlása.

Az elegáns és jóvalaslt vádlottak kukoricaszállítás meséjével kicsalták egy éhező székely közpénzt. Kukoricát nem szállítottak és a pénzt elköltötték.

— Kényszermunka lesz ebből — mondja az egyik halgató, de a sunyin lapuló vádlott is érzi, hogy megváltozott a légkör az igazságszolgáltatásban. Riadt tekintettel nézeget ügyvédjére és még jobban megdöbben, amikor a nép-

vezetőt ad a vásárra utazók részére.

A román államvasutak a csoportos utazások esetén a magyar határig 50 százalékos menetjegykedvezményt ad, az egyéni utazások esetében pedig a visszatázásnál, a határtól 50 százalékos utazási kedvezményt nyújt. Az oda- és visszatázást a budapesti IBUSZ szervezi, míg a romániai odautazók igazolványait a bukaresti „Prasofice“ idegenforgalmi iroda adja ki és felvilágosítással szolgál az érdeklődőknek.

A szilágysomlyói gettó réme — Krasznay László — a kolozsvári Tábla előtt

Kik halogatták a tömeggyilkos tárgyalásának megtartását?

KOLOZSVAR. — A legelvetemlétebb háborús bűnös került dr. Krasznay László volt főszolgabíró személyében a kolozsvári ítélőtábla elé. A szilágysomlyói gettó tömeggyilkos rémének tárgyalása feltűnő huzavonával jutott el csak a tárgyalásig.

Kulcszák mögötti titokzatos kezek, különös, sötét hatalmak, mesterkedése mindenképpen huzni-halasztani igyekeztek a végső ítéltetés idejéig.

A népbíróság távollétében ítélte halálra dr. Krasznay Lászlót. Az akkori tárgyalás jegyzőkönyvei és a halálos ítélet indokolása fel-leveníti mindazokat a borzalmakat, amit Krasznay, mint a szilágysomlyói gettó parancsnoka nyolcezeröttszáz szerencsétlen emberrel véghez vitt.

A kaptsi és minden emberi érzésből kivetkőzött Krasznay kegyetlen kínzásokkal szedte ki a parancsnoksága alatt levő rüdöktől eldugott értékeik rejtékhelyeinek titkát. Ez a beteges rém kűbűns elöszerepettel kinoztatta meg a gettó fiatal leányait és asszonyait — soknak azt ígérte, hogy értékei ellenében megszöktesse. Természetesen egy esetben sem tartotta be ígését, sőt — az értékeiktől megfosztott áldozat mielőbbi legyilkolásáról gondoskodott.

A szilágysomlyói rém éjszakaról-éjszákára a legvadabb orgiákat rendezte lakásán, ahová a gettó legszebb nőit hurcoltatta fel. Sikoltozások idegtépő jelene-tek verték fel Krasznay tanyája körül az éjszaka csendjét. A környékeliek azonban mit sem tehettek, mert kelkasztollas csendőrök biztosították az orgiázó duvadak zavartalan mulatozását. Meggyalázott leányok, fiatal asszonyok tébolyba menekültek.

csaj jeleztek Krasznay parancsnok „ur“ szórakozásának egyes állomásait. Áldozatait — azokat, akiket előző éjjel aljas vágyaival mocsokolt össze — másnap minden további nélkül megmérgezték, ugyanakkor újabb és újabb áldozatokat szemelve ki magának.

Rabló, tömeggyilkos, hóhér, mészegkeverő egyszemélyben. A népbírósági halálos ítélet részletesen sorolja fel, hogy halmozta össze Krasznay a véres kincseket. Arany, ékszer, prém, persza, értékes festmények, valuták kerültek teherautórakományszámra a titkos rejtékhelyekre.

Különös mesterkedések

A véreskezű tömeggyilkost a Szovjetunió hadifogságából kikérték a román hatóságok. Kiadatása után a távollétében hozott halálos ítélet ellen fellebbezéssel élt és ma már több mint egy éve a legkülönbözőbb trükkökkel sikerült halogatnia az érdemleges tárgyalás megtartását.

Már az április 19-re kitűzött tárgyalás elhalasztása is elő volt készítve. A tömeggyilkos védője visszaadta megbízatását és így hi-

vatalból kellett volna gondoskodni védő kirendeléséről. Különös véletlen, hogy a védő kirendelését kérő átirat is majdnem elsüllyedt valahol s csak az áldozatok ügyvédeknek ébersége akadályozta meg, hogy újból ne halasztás legyen az eredmény.

Igazságos ítélet.

A tárgyalásra a tanuk tömege jelentkezett. Tulnyomórészt kérszély magyarok és románok, akik szemtanúi voltak a nőket meggyalázó, anyákat örületbe kergető rém viselt dolgainak. A tanuk vallani fognak és vallomásuk nyomán háborzongató részletek kerülnek a bíróság elé a tömeggyilkos Krasznay rémtetteiből.

Az egész ország közvéleménye igazságos és szigorú ítéletet vár az ítélőtáblától, hogy az ártatlan emberek, asszonyok és gyermekek kegyetlen hóhéra elnyerje méltó büntetését, — de ugyanakkor a közvélemény elvárja annak szigorú kivizsgálását is, hogy kik mentették ennek a tömeggyilkos fenevadnak a bőrét, kik süllyesztették el a tanúidezéseket a bürokrácia utvesztőjébe?

Több mint 50 ezer kiló liszttel nem tud elszámolni a marosvásárhelyi múmalom

MAROSVÁSÁRHELY. — (Tudósítónk telefonjelentése.) Mint korábban jelentettük a marosvásárhelyi gazdasági rendőrséghez érkezett jelentés alapján a Gesz a városi múmalomnál történt visszaélések miatt vizsgálatot indított. A vizsgálat eredményéről felvett jegyző-

könyv tanúsága szerint a városi múmalom raktárába a közellátási célokra 648.648 kg. búza, 136.582 kg. szemes tengerit raktároztak el. E felett a gabonamennyiség felett úgy raktár, mint szétosztás szempontjából a közellátási hivatal rendelkezett.

Ebből a mennyiségből a közellátási hivatal a városi múmalomnak őrlésre 27.337 kg. búzát utalt ki. A kiutalt mennyiségért a malom tőrszabíró Brammer Sándor és Gagyi Irén 1946 június 1. és 1947 december 1. közötti időszakban a Federale kintárába be is fizették az elvettéket. 1947 december első felében azonban tovább folytatták a gabonamennyiség felvételezését, melyre az engedélyt a közellátási hivatal megadta, így először 50 ezer majd 80 ezer, 70 ezer és végül 19.071 kiló búzát vették fel, de

az érte járó összegeket nem fizették be. Összesen tehát 219.071 kiló búza árával károsították meg az államot.

Hasonló módon jártak el azután 35.584 kiló tengeri felvételezésével is. Megállapította a vizsgálat azt is, hogy a kiutalt mennyiség felett a közellátási hivatal rendelkezett. A malom bérleti azonban a közellátási hivatal tudta nélkül 38.826 kiló egyéges búzalisztet, 6104 kiló tengeri lisztet és 5532 kiló szemes tengerit adtak el és nem tudtak elszámolni.

A gazdasági rendőrség a vizsgálat után Brammer Sándort, Gagyi Irént és Brammer testvérét Brammer Árpádot, mint pénztárost letartóztatta és megindította ellenük az eljárást. A szabotázsbíróság hétfőre üzte ki a tárgyalás megtartását.

Kormánybiztost

neveztek ki a Román—Amerikai Petróleumtársaság élére

BUKAREST. — Miron Constantinescu bányá- és petroleumügyi miniszter megállapította, hogy a bukaresti székhelyű Román—Amerikai Petróleum-vállalat vezetésében szabálytalanságokat követtek el.

A társaság vezetőinek egyrésze külföldre távozott, a dolgozók gazdasági és szociális érdekeit súlyosan elhanyagolták, hamis számlákkal megkárosították az államkincstárt és mert a vezetők az ország gazdasági életére káros tevékenységet folytattak, a vállalat élére Markovici Ioant re, hatalmu kormánybiztossá nevezték ki.

Kenyereket adnak az E-jezre

KOLOZSVAR. — A városi közellátási hivatal az érdekeltek tudomására hozta, hogy április 19-től, a mai naptól kezdődően az E-jezreket is megkapják 25 lela kenyereket osztanak.

A hét felhő napjaira továbbra is megkapják a kenyeret az E-jezreket tulajdonosai.

Megkezdtek a marótlaki vasútvonal építését

KOLOZSVAR. — A vármegye gazdasági újjáépítésének munkatervében jelentős szerepet tölt be a Kolozsvár és Csucs között fekvő Marótlaka községnek a fő vasútvonalba való bekapcsolása.

A körülbelül 2 kilométer hosszú új vasútvonal megépítését tegnap kezdték meg, önkéntes munkával. Az új vasútvonal nemcsak a község gazdasági fellendülését teszi lehetővé, hanem sokszori jogja a marótlaki közbánya termelékenységét is és megkönnyíti a bánya értékes termékeinek gyors vasúti szállítását is.

VILÁGOSSÁG-SPORT

A tartalékos, 10 emberrel játszó vasutasok megérdemelten győztek

CFR Vasas—Hadsereg 2:1 (1:0)

KOLOZSVÁR. — A városi sporttelepen mintegy 3.000 néző előtt került lejátszásra a két csapat bajnoki mérkőzése, melyet a szívvél-lélekkel játszó, tartalékos vasutas csapat megérdemelten nyert meg 2:1 (1:0) arányban.

A két csapat a következő összeállításban mérte össze erejét:

CFR-Vasas: Costea — Demeter, Felecan I. — Bálint, Szaniszló II., Nistor — Nagy István, Kovács IV., Muresan, Candrea, Kurkó.

HADSEREG: Péntes — Catana, Panait — Apostol, Talmaci, Sulyk — G. Popescu, Fata, Zeana, Marinescu, Balázs.

Vasutas támadásokkal kezdődik a mérkőzés. A CFR sorozatos támadásai kemény munkát adnak a katona csapat védőjátékosainak. A 10. percben Muresan, majd Candrea veszélyezteteti Péntes kapuját. Nagy István szalad el a szélen, de a pompás beadásáról a belső csatárok lekéseknek.

A katonacsapat a 28. percben veszélyeztetni először Costea kapuját, de Zeana főlé lö. Továbbra is a hazaiak támadnak. A 28. percben Muresan átadásával Candrea kiugrik és megszerezi a vezetést csapatának. Mureskára egy összecsapás alkalmával Nistor megsérül, helyét cseréli Kurkóval és a balszélen végigszisztiálja a mérkőzést. A hátralévő időben a vasutasok így kénytelenek 10 emberrel játszani, mert Nistori akadályozza sérülése. Az állandó CFR támadások egészen kapujukhoz érnek ellenfelüket, de gólt nem tudnak elérni. A 42. percben Nagy István beadását Candrea a kapunak lövi.

A szünetben a nézők a kihagyott helyzetekért keseregnek. Ferenczivel már legalább két-három góllal vezetnénk — mondják a szurkolók.

A második féldőben a CFR kezdi ismét a támadásokat vezetni. A 2. percben Candrea véd el jó helyzetet, majd Muresan hibázik. Nemsokára feljön a Hadsereg is. A 30. percben G. Popescu szalad el a szélen, beadását Balázs kapásból juttatja a hálóba. Candrea kiugrik, de nyomják. A 33. percben Zeana Candrea b rug, ki visszarugja. A játékvezető mindkettőjüket kiállítja.

A 38. percben Kovács IV. ragyogó csatárteljesítményt nyújt. A felpályáról elszalad, a védőjátékosokat lerázza magáról, beadását Muresan kapásból lövi védhetetlenül a bal felső sarokba. A Hadsereg csapata tiltakozni kezd, mert szerintük a labdát Kovács IV. a vonalon kívülről adta volna be.

A kapott gól után a Hadsereg állandóan a CFR térfelén pályázik, de hiába ostromolja a vasutasok kapuját, az eredményen már nem tudnak változtatni. A CFR védekezésbe vo-

nul, 10 emberrel küzdenek, hogy gólt ne kapjanak.

A mérkőzést megérdemelten nyerte meg a vasutas csapat. Jobb volt ellenfelénél. Az első féldőben az elért gól után a csapat lelkesedése mintha alább hagyott volna. A második féldőben már nem láthatunk látványos akciókat, inkább csak küzdelmet.

Costea az első féldőben jól védett, a második féldő végén egy kicsit túl könnyelmű volt. Demeter és Felecan mindent megtettek. A fedezetsorból Bálint volt a jobb. Szaniszló II. terhére írjuk a kapott gólt. Nistor sérülését jól játszott. Nagy István külön dicsőretnel érdemel, ezáltal nemcsak hogy gyors lefutásaival veszélyeztetni ellenfele kapuját, hanem hátravonult és a védekezésbe is jól segített. Átadásai kitűnő helyzetbe hozták társait. Kovács IV. végig jó volt. Muresan és Candrea igyekezett. Kurkó sokat dolgozott.

A mérkőzést Popescu Alexa (Bukarest) tárgyilagosan, kisebb hibáktól eltekintve jól vezette.

CFR Bukarest—CFR Temesvár 4:0 (1:0)

BUKAREST. — A Giulesti Stadionban mintegy 15.000 néző előtt került lejátszásra a két vasutas csapat összecsapása, melyet megérdemelten a fővárosi CFR együttese nyert meg.

Az első féldő 23. percében Marian a gólszerző, a második fél-

idő 1. és 10. percében Cornsá növeli a fővárosi csapat góljait, a 30. percben Marian szerzi meg a negyedik gólt.

A mezőny legjobbjá Marian volt. A mérkőzést Kroner Emil jól vezette.

Dermata Szabadság 0:0

NAGYVARAD. — Mintegy 4000 néző előtt került lejátszásra a két csapat bajnoki mérkőzése, mely 0:0 arányban eldöntetlenül végződött. A két csapat a következő összeállításban játszott:

DERMATA: Lipóczy—Padureanu, Darók—Fülöp, Kalló, Antalffy—Both, Frensz, Pápai, Szász, Tóth.

SZABADSÁG: Vécsei—Melán, Jon Vasile—Tirják, Zilahi, Serfőző—Lukács, Papp, Spielmann, Bodó, Turkus.

A mérkőzés két egyenrangú csapat küzdelmére eredményezte. Mindkét csatársornak számos lehetősége volt, de a védelmek jól

működtek. Az első féldőben a Dermata, a másodikban a Szabadság volt a többtámadó. Az eredmény igazságosnak mondható.

A Dermatából Lipóczy, Darók, Fülöp, Szász, a Szabadságból Vécsei, Jon Vasile, Zilahi és Spielmann érdemelnek dicsőretnel jó játékokért.

A mérkőzést Cristea Marin (Bukarest) jól vezette.

RATA—FC Ploesti 2:1 (1:0)

MAROSVÁSÁRHELY. — Mintegy 4000 néző előtt Varga Albert kolozsvári játékvezető sipjére a csapatok a következő összeállításban kezdik a játékot:

RATA: Voivovszki—Szeremi dr., Szöllösi—Csiki, Szelöldi, Benyovszki—Ineze I., Sikó, Ineze II., Verzár, Pálffy.

FC PLOESTI: Ivan—Belernai, Neagru—Bauer, Basinaru, Malicea—Badin, Antonescu, Salam, Huzum, Badeanu.

RATA támadásokkal kezdődik a mérkőzés. Ineze II. átadásából a 4. percben Pálffy szerzi meg a vezetést a hazaiaknak. Kemény küzdelem után mindkét csatársornak adódnak még gólszerzési lehetőségek, de a védelmek jól rombolnak.

A II. féldő 30. percében Ineze II. révén újabb gólt szerzik a RATA. A ploesti együttes a mérkőzés befejezte előtt három perccel Huzum révén szépített az eredményen.

A marosvásárhelyi csapatból Szeremi dr., Szalóki és a két Ineze, a ploesti csapatból Ivan, Belernai, Malicea és Salam tűnt ki jó játékaival.

A mérkőzést Varga Albert tárgyilagosan, jól vezette.

Az NB I. állása:

1. ITA	27	10	6	2	113:27	44
2. CFR (T.)	27	20	3	4	79:35	43
3. CFR (B.)	27	20	2	5	85:31	42
4. U	26	13	5	8	52:43	31
5. Szabadság	27	10	9	8	50:40	29
6. Juventus	26	11	7	8	61:43	29
7. RATA	27	11	4	12	48:56	28
8. Jul	27	9	7	11	42:59	25
9. CFR (K.)	27	7	10	10	38:48	24
10. Medgyes	27	9	4	14	42:66	22
11. Ciocanul	27	9	4	14	34:45	22
12. Dermata	27	6	10	11	35:41	22
13. FC Ploesti	27	8	4	15	43:81	20
14. Hadsereg	27	8	4	15	39:50	20
15. Unirea Tr.	27	6	4	17	40:81	16
16. UDR	27	6	3	18	30:85	15

Zuhara mérkőzés döntetlen. Kisközérségben Bogza Kolozsvár pontozásával győz Bea ellen. Közérségben Paizs-Dudulescu mérkőzés döntetlen. Kienebányában Andacs Kolozsvár, nehézsúlyban Douda Kolozsvár elleni mérkőzés győz és így a kolozsvári vasutas csapat 12:4 arányban nyerte meg a mérkőzést.

A bukaresti Marinescu a mérkőzés jól vezette.

Medgyesi MSC—Ciocanul 0:0

MEDGYES. — Kemény küzdelem után a két csapat találkozója 0:0 arányban eldöntetlenül végződött. A mérkőzés nagyobb részében a hazai csapat volt a többtámadó, de a tulkeményen játszó fővárosi csapat védelme jól működött. A II. féldő 20. percében Daju temesvári játékvezető

ítélete a medgyesieket egy jogos 11-estől fosztotta meg.

Az MMSC-ből Szabó, Prolog, Guta, a Ciocanulból, Szadowszky, Niculescu és Bobanca voltak jők.

A mérkőzést Daju temesvári játékvezető hibákkal tárgya vezetette.

ITA—UDR 1:0 (0:0)

RESICA. — Szokatlanul nagy érdeklődés előzte meg az aradi csapat resicai mérkőzését. Mintegy 6000 néző volt kíváncsi a két csapat összecsapására.

Az ITA elbizakodottan játszva az első féldőben a lelkesen játszó

hazaiak ellen nem tud gólt elérni. A második féldő 15. percében Bonyhádi átadását Kovács értékesíti.

A mérkőzést Bogdán szatmári játékvezető jól vezette.

A tömegsport népszerűsítésére

Egésznapos atlétikai versenyt rendez az U

KOLOZSVÁR. — Az Atlétikai Liga április 23-án, pénteken, Szent György napján nagyszabású és egésznapos atlétikai versenyt rendez. A verseny megrendezésével és műszaki lebonyolításával a Liga az Universitateat bízta meg.

Az atlétika fejlesztését és a tömegsport népszerűsítését célzó nagyszabású versenyt az Egyetemi Sta-

dionban tartják meg és azon részt vesznek az összes kolozsvári sportegyesületek legkiválóbb versenyzői. Különösen nagy érdeklődés előzte meg Moira, az U európai hírű futójának első ideai szereplését.

A versenyek délelőtt 10 órakor, délután pedig 4 órakor kezdődnek és azon az összes atlétikai számok szerepelnek.

A kardvívőverseny eredményei

KOLOZSVÁR. — A Bolyai Tudományegyetem vívótermében tartották meg a Xantus György kardvívő emléktverseny második fordulóját.

Az emléktverseny győztese ezúttal Biró László Dermata lett, aki holtversenyben 5:3 arányban győzött Hintz Gábor BEAC ellen. A helyezések a következők: 1. Biró László Dermata 6 győzelem,

2. Hintz Gábor BEAC 6 győzelem, 3. Benke Sándor dr. BEAC 4, 4. Nicolau Nicolae őrnagy Dermata 5 győzelem, 5. Guráth Béla BEAC 5 győzelem, 6. Vajna Zoltán BEAC 4 győzelem, 7. Mezey Gyula Dermata 4 győzelem, 8. Mester Ernő 1 győzelem, 9. Lázár Dermata 0 győzelem. A versenye még visszatérünk.

CFR Marosvásárhely—Dermata 41:36 (21:16)

KOLOZSVÁR. — A bogyáriak pályáján került lejátszásra a CFR Marosvásárhely—Dermata NB I-es kosárlabda bajnoki mérkőzés, melyet a technikásabb vásárhelyi együttes 41:36 (21:16) arányban nyert meg.

Kosárlabdások: Marosi 16, Fülöp

11, Ferencz 6, Zöldi 2, Elek 2, Deák 4, illetve Serbán 17, Halmágyi 10, Gámenzi 7, Bodoni 2.

A Dermata női kosárlabda-csapat 17:2 (7:2) arányban legyőzte a Textila együttesét.

Mindkét mérkőzést Stelarian (Bukarest) jól vezette.

SPORTHÍRADÓ

KOLOZSVÁR ifjúsági válogatottja 2:0 (1:0) arányban megérdemelt győzelmet aratott Arad válogatottja ellen. A kolozsvári csapat a győzelmével az elődöntőbe jutott. Góllövők: Konti és Dobai (11-esből).

A MAGYAR NB I. vasárnapi fordulójának eredményei: Mateosz—MTK 3:2, Újpest—Sal-BTC 3:1, Csepel—Szolnok 6:2, Haladás—ETO 1:0, SZAC—DVSC 2:0, Ferenyváros—Vasas 2:0, Kispesti—Elektromos 4:1, Szeged—EMTK 3:0.

MAGYARORSZÁG—SVAJC nemzetközi labdarugómérkőzés lesz április 21-én, szerdán, a magyar fővárosban.

Toló-eredmények

1. Szabadság—Dermata 0:0 (x).
2. Jul—U, Tricolor 3:0 (1).
3. CFR Kolozsvár—Hadsereg 2:1 (1).
4. Medgyes—Ciocanul 0:0 (x).
5. CFR Bukarest—CFR Temesvár 4:0 (1).
6. Juventus—U elmaradt.
7. RATA—FC Ploesti 2:1 (1).
8. Ausztria—Sváj 3:1 (1).
9. Dinamo—Partizan 1:0 (1).
10. Soimil—Phoenix 5:2 (1).
10. Soimil CFR—Grivita CFR 4:0 (1).
11. Solvay—Phoenix 5:2 (1).
- A. Textila—CFR Tr. 1:1 (x).
- B. CFR Buzau—Desrobirea (x).
- C. Sanitar—Sodronylpar 4:1 (1).
- D. Gloria—Politehnica 0:2 (2).

LENGYELORSZÁG labdarugó válogatottja nagy meglepetésre, Varsóban 3:1 (2:0) arányban legyőzte Csehszlovákia válogatottját.

A KERULETI LABDARUGÓBAJNOKSÁG vasárnapi fordulójának eredményei: Textila—Dermata II. 2:0 (0:0), CFR II.—Irisz 5:4 (4:2), Nehéztűzéség—Hag-gibbor 2:0 (1:0). A bajnokságon a Textila vezet 27 ponttal. 2. Hag-gibbor 25 p. 3. Dohánygyár 22 p.

A DERMATA ökölvívó együttese vasárnap Nagyváradon vendégszerepelt, ahol 8:4 arányban győzte le a COOMUS csapatát.

AUSZTRIA labdarugó válogatottja Bécsben 3:1 (2:0) arányban legyőzte Sváje válogatottját.

A KÖZÉPISKOLÁS labdarugó bajnokság eredményei: Ipari Liceum—Kereskedelmi középiskola 2:0 (0:0). Góllövők: Simóczy, Lőrincz. Ma, hétfőn a következő mérkőzések kerülnek lejátszásra: Vároasi kispálya 3 órakor: Magyar Tanítóképző—Román Gyakorló Gimnázium, 5 órakor: Református Kollégium—Magyar Gyakorló Gimnázium. Az Egyetemi Stadionban 3 órakor: Román Ipari Liceum—Cserépkelcei Gimnázium.

A „ZSINOR” TEKEZŐ EGYESÜLET április 19-én, hétfőn este 8 órakor az Iparos Ágmenház terepén az Iparos Ágmenház terepén sűrűs kérdések letárgyalására taggyűlést tart. A vezetőség a tagok összes tagok pontos megjelenését. Azokat, akik a taggyűlésen nem jelennek meg, az egyesületből kikapcsolják.

Ökölvívásban:

CFR Kolozsvár—CFR Krajova 12:4

KOLOZSVÁR. — A vasutas ökölvívó bajnokságok küzdelmei során a kolozsvári CFR vasárnap délelőtt a középiskolai fiúiskola tornatermében 12:4 arányban győzte a krajovai vasutas ökölvívók ellen. Légsúlyban Dobrev Krajova az első menetben kiütésével győz Ambrus III. ellen. Bantamsúlyban Ambrus I. Kolozsvár pontozással győz Ghitu ellen. Pehelysúlyban Ghisna Kolozsvár pontozással győz Tarleann Krajova ellen. Közérségben a David-

Zuhara mérkőzés döntetlen. Kisközérségben Bogza Kolozsvár pontozással győz Bea ellen. Közérségben Paizs-Dudulescu mérkőzés döntetlen. Kienebányában Andacs Kolozsvár, nehézsúlyban Douda Kolozsvár elleni mérkőzés győz és így a kolozsvári vasutas csapat 12:4 arányban nyerte meg a mérkőzést.

A bukaresti Marinescu a mérkőzés jól vezette.